

راهنمای مطالعه دانشجویان

(Study guide)

عنوان درس: مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی

رشته تحصیلی: بهداشت عمومی **مقطع تحصیلی:** کارشناسی پیوسته

تعداد واحد: 2 واحد (تئوری) **پیشنیاز:** ندارد

گروه آموزشی: بهداشت عمومی

دانشکده: بهداشت

مدرس: دکتر بهرام محقق

دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

جلسات درس:

جلسه	موضوع
اول	تعریف مفاهیم مدیریت، مدیر، سازمان و ...
دوم	مکاتب و تئوری های مدیریت
سوم	بینش سیستمی و تئوری اقتضاء
چهارم	کارکردهای اصلی مدیریت
پنجم	کارکردهای اصلی مدیریت
ششم	مهارت های مدیریت
هفتم	برنامه عملیاتی
هشتم	تکنیک های مدیریتی کاربردی در برنامه نویسی
نهم	نظارت و ارزشیابی
دهم	نظارت و ارزشیابی
یازدهم	کارکردهای مدیریت: در خانه بهداشت و پایگاه بهداشتی
دوازدهم	کارکردهای مدیریت: در مراکز بهداشتی درمانی و تسهیلات زایمانی
سیزدهم	کارکردهای مدیریت: در مرکز بهداشت و شبکه بهداشت و درمان شهرستان
چهاردهم	کارکردهای مدیریت: در خانه بهداشت و پایگاه بهداشتی
پانزدهم	سیستم ارجاع
شانزدهم	جنبه های اقتصادی سلامت- برنامه پزشک خانواده
هفدهم	امتحان پایانی

اهمیت درس:

مدیریت علم و هنر بکارگیری موثر و کارآمد منابع مادی و انسانی محدود برای دستیابی به اهداف می باشد این فرایند شامل چهار کارکرد اصلی برنامه ریزی، سازماندهی، انگیزش و رهبری و کنترل است. امروزه با توجه به تغییرات سریع و روزافزون در عوامل محیطی تاثیر گذار بر روند کارکرد سازمان های سلامت، اجرای اصول و فنون مدیریت علمی جدید تنها راه اطمینان از اجابت نیاز حیاتی بشر به خدمات بهداشتی و درمانی می باشد. از طرفی، نیروی انسانی مهمترین عنصر و منبع ضروری در پیشبرد اهداف سازمانهای سلامت است، لذا آموزش و توانمند کردن آنها از طریق آموزش دوره های مدیریت می تواند راهی معقول و بهینه باشد. دانشجویان مقطع کارشناسی بهداشت عمومی به عنوان یکی از رده های میانی مهم در نظام شبکه های بهداشت و درمان کشور تقریباً نقش اصلی در ارائه بسته خدمتی مراقبت های بهداشتی درمانی در سطح اول را دارند و آشنا کردن آنها با علم مدیریت و بخصوص کارکرد نظارت (پایش و ارزشیابی) ضروری است.

هدف کلی درس:

آشنا کردن فراگیران با علم مدیریت و کاربرد اصول و فنون آن در نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی کشور با تاکید بر وظایف نظارتی.

اشباهات رایج دانشجویان در این درس:

دانشجویان با توجه به تئوری بودن درس و نبود آشنائی کافی با فرآیند برنامه ریزی عملیاتی ممکن است درک کمتری از اهمیت و کاربرد این درس داشته باشند که البته در طی فرآیند درس تلاش میشود با بیان جایگاه شغلی بالقوه آنها در نظام شبکه های بهداشت و درمان کشور و معرفی نقش های مورد انتظار از آنها- مانند وظایف برنامه ریزی و پایش و نظارت ارائه خدمات بهداشتی درمانی اولیه- انگیزه کافی برای یادگیری در آنها ایجاد شود. به نظر میرسد گذراندن واحد برنامه ریزی توسط دانشجویان، قبل از ارائه این درس، مفید باشد چون با داشتن دانش کافی در باره برنامه ریزی می توان انتظار داشت که انتقال مفاهیم و کاربردهای عملی کارکرد کنترل بهتر صورت گیرد.

نکات کلیدی در یادگیری بهتر درس:

- بر اساس رویکرد آموزش بزرگسالان ضرورت دارد ارتباط مباحث درس با الزامات (دانش و مهارتها) مشاغلی که در آینده می توانند تصدی نمایند به صورت عینی تبیین گردد.
- یاددهی تکنیک های مدیریتی به دانشجویان بصورت عملی و انجام تمرین های عملی
- تاکید بر رویکرد یادگیری دانشجو محور و فراهم کردن مشارکت فعال آنها در درس

منابع و مواد آموزشی مورد استفاده:

- مقالات علمی مدیریتی مرتبط با موضوعات درس.
- گایدلاینها و دستورالعملهای جاری وزارت بهداشت مانند دستورالعمل برنامه پزشک خانواده و طرح های گسترش شبکه.
- پاریزی و ساسان گهر، مدیریت از تئوری تا عمل، انتشارات بانک مرکزی، 1385.

- پیله رودی سیروس، خدمات مدیریتی در شبکه بهداشت و درمان شهرستان، انتشارات وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، تهران، سال 1378.
- اساتید دانشگاه های علوم پزشکی کشور، کتاب جامع بهداشت عمومی، جلد دوم، فصل هفتم، انتشارات ارجمند.

روش تدریس:

- سخنرانی با استفاده از امکانات کمک آموزشی مانند تخته وایت برد و ویدئو پروژکتور
- بحث گروهی و طرح سؤال از طریق موردکاوی
- تشویق فراگیران برای گردآوری مطالب در باره موضوعات و ارائه در کلاس

روش ارزشیابی فراگیران:

روش	نمره	زمان
حضور منظم و مستمر در کلاس	1	در طول دوره
شرکت فعال در مباحث دوره، کارگروهی و ارائه داوطلبانه مباحث در کلاس و پاسخ به پرسش های سر کلاسی	2	در طول دوره
آزمون پایان دوره (سوالات بصورت تستی و با پاسخ کوتاه می باشند)	17	در پایان ترم

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

- حضور و غیاب: دانشجو باید به موقع در جلسات درس حضور یابد و تا پایان کلاس که حداقل یک ساعت و 45 دقیقه طول می کشد کلاس درس را بدون عذر موجه ترک نکند. در جلسه اول علاوه بر ارائه طرح درس به دانشجویان مقررات آموزش دانشکده در باره نحوه برخورد با غیبت ها توضیح داده می شود. برای تقویت انگیزه حضور منظم فراگیران، یک نمره برای افراد منضبط لحاظ می شود.
- ارائه تکالیف: تا سقف 2 نمره برای افراد با مشارکت فعال در کارگروهی، پاسخ صحیح به پرسش های سر کلاسی و نیز ارائه مباحث در کلاس در نظر گرفته شده است.
- استاد از نظر اخلاقی خود را موظف به رعایت فرصت های برابر برای همه دانشجویان از نظر دفعات پرسش کردن و به مشارکت گرفتن آنها می داند.